

Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. c)

Istorie

Varianta 4

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

I. TÊTEL

(30 punct)

Olvassátok el figyelmesen az alábbi forrásokat:

A. „1857 tavaszától Moldvában (Moldova) Costin Catargiu, a fejedelmi helytartó belügyminisztere keményen fellépett az egyesülési mozgalom ellen [...]. Betiltották a tüntetéseket, nemcsak leváltották a hivatalnokokat, hanem le is tartóztattak az egyesülésért tevékenykedők közül, valóságos terrorhangulat uralkodott [...], és, párhuzamosan az egyesüléspártiak tevékenységének akadályozásával, kampány zajlott a szeparatista kérvények kényszerrel történő aláírására. Hogy véget vessenek ezen helyzetnek, egy küldöttséget küldtek Bukarestbe (București) [...], amelyet lelkes fogadtatásban részesítettek a havasalföldi (Țara Românească) lakosok. Bukarestbe érkezve, rávették a garanciát vállaló hatalmak Informáló Bizottságát, amelynek tagjai elkezdtek tevékenységüket a Fejedelemségekben, hogy tagjainak egy részét Moldvába küldje ki egy látogatásra.

A bizottsági tagok jelenléte felfedte az egyesüléspárti mozgalom erejét Moldvában, emberek ezrei vonultak ki fogadásukra. [...] Háromszínű lobogókkal, lelkesen tüntetve, [...] a moldvaiak megmutatták az egyesüléspárti program támogatottságának mértékét. Ezen benyomás és a panaszáradat hatására, a bizottsági tagok azt kérték Vogoridi fejedelmi helytartótól, hogy szüntesse be a tevékenységet, amellyel szemben egyhangú tiltakozás volt.”
(*Istoria românilor*)

B. „Havasalföldön Alexandru Ghica fejedelmi helytartó, ha nem is lelkesen, de elfogadta, hogy politikai klubok alakuljanak, mint az 1848-as forradalom idején [...] A választási konzultációban való részvétel vágya egyhangú volt, hiszen ilyen módon lehetett bizonyítani a garanciát vállaló hatalmaknak az Unió ügyének és a modern állam létrejöttének pártolását. [...] Az elkövetkező választásokat övező általános érdeklődéssel azonos mértékben, Ghica fejedelmi helytartó kinyilvánította fenntartásait a választások előtti hangulat radikalizálódásával szemben. Félt, hogy a kezdeményezést felkarolják az 1848-as forradalmárok és ebből kifolyólag igyekezett késleltetni a száműzött vezetők hazatérését [...]. De ugyanakkor, Ghica visszautasította, hogy az Oszmán Birodalom (Imperiul Otoman) egyesülésellenes politikájának eszközévé váljon. Ő a Moldvával való egyesülés őszinte híve volt, remélve azonban azt, hogy ha az idegen herceg trónra ültetésének terve kudarcba fullad, a helyzet nyertese lehet és mindkét ország uralkodójává válhat. [...] 1857 nyarán az utolsó 1848-as vezetők is hazatértek az országba [...]. [...] Ezek a radikális vezetők átvették [...] a havasalföldi egyesüléspárti mozgalom vezetését [...]”
(*Istoria românilor*)

A fenti források alapján válaszoljatok az alábbi követelményekre:

1. Nevezzétek meg a **B** forrásban említett nagyhatalmat. **2 pont**
2. Pontosítsatok, az **A** forrás alapján egy, a garanciát vállaló hatalmak Informáló Bizottságára vonatkozó információt. **2 pont**
3. Nevezzétek meg a két román államot, amelyre mind az **A**, mind a **B** forrás vonatkozik. **6 pont**
4. Írjátok le a vizsgalapra annak a forrásnak megfelelő betűjelet, amely azt állítja, hogy az egyesüléspárti tüntetéseket tiltották. **3 pont**
5. Írjátok a vizsgalapra a **B** forrásból kiemelt két olyan információt, amelyek között ok-okozati összefüggés van, pontosítva mindkét információ szerepét (*ok*, illetve *okozat*). **7 pont**
6. Mutassatok be két, a modern román állam által a nemzetközi kapcsolatokban kifejtett tevékenységet a XIX. század második feléből. **6 pont**
7. Említsetek meg egy hasonlóságot a román állam által elfogadott két belpolitikai intézkedés között a XIX. század második feléből. **4 pont**

II. TÉTEL

(30 pont)

Olvassátok el figyelmesen az alábbi forrást:

„A '70-es évek elején a korábban kidolgozott külpolitikai stratégiát tovább fejlesztették, de néhány módosítást eszközölve, ezáltal erőfeszítést tette a szovjet tömb országaival és főleg a Szovjetunióval (Uniunea Sovietică) való viszony javítására [...]. Ebben az időszakban a román külpolitika fő célkitűzései között szerepelt a nyugati hitelek és technológia megszerzése, az ország nemzetközi porondon betöltött szerepének növelése [...] és a román termékek számára új felvevőpiacok keresése. Ezek mellett, Ceaușescu hazai és határon túli helyzetének megerősítését keresték és az ő bemutatását, mint a világ legjelentősebb politikusi számára komoly partnert. Az első diplomáciai támadás keletre irányult. Hogy javítsa viszonyát Moszkvával, mind Ceaușescu, mind azok, akikkel együtt gyakorolta a hatalmat Bukarestben (București) elkezdtek gyakrabban találkozni a Szovjetunió küldöttségeivel. [...] Ceaușescu 1971-es kínai látogatása újabb fagyosabb korszakot eredményezett a román-szovjet viszonyban. A Kínai Népköztársaságból való hazatéréskor Ceaușescu leszállt a Szovjetunióban, de nem részesült meleg fogadtatásban.

A gyorsított iparosítás tervének erőltetése rákényszerítette Romániát, hogy gazdasági együttműködési lehetőségeket keressen a KGST [Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa] országaival, mivel problémát kezdett jelenteni felvevőpiacok találása saját termékei számára [...].

Ugyanilyen fontosak voltak ebben az időszakban a nyugati államokkal való viszonyok. Folytatták így a nyitás politikáját, főként az Egyesült Államok és az NSZK [Német Szövetségi Köztársaság] felé. Nixon 1969-es bukaresti, majd a következő évben Ceaușescu washingtoni látogatása után, az Egyesült Államokkal való viszony új lendületet kapott, egyebek mellett lehetőséget biztosított Románia (România) belépésére a nemzetközi kereskedelmi szervezetekbe. Fokozódtak a kölcsönös gazdasági cserék is, fejlődtek a kereskedelmi, technológiai és kulturális kapcsolatok. [...] Az NSZK-val való viszonyban megállapodás született a Románia területén élő német nemzetiségű személyek kivándorlásával kapcsolatosan.”

(A. Burakowski, *Dictatura lui Nicolae Ceaușescu 1965-1989*)

A forrás alapján válaszoljatok az alábbi követelményekre:

1. Nevezzétek meg a forrásban említett román politikai vezetőt. **2 pont**
2. Pontosítsátok a századot, amelyre az adott forrás vonatkozik. **2 pont**
3. Említsétek meg a forrásban említett nemzetközi gazdasági szervezetet és Románia ezen szervezettel való együttműködésének egy okát, melyre az adott forrás utal. **6 pont**
4. Említsetek meg, az adott forrás alapján, két információt Románia viszonyáról a Szovjetunióval. **6 pont**
5. Alkossatok, az adott forrásból kiindulva, egy véleményt Románia viszonyáról a nyugati államokkal, és támasszátok alá a fenti forrásból vett két információval. **10 pont**
6. Érveljete, egy megfelelő történelmi ténnyel, azon kijelentés mellett, mely szerint Romániában, a sztálinizmus korszakában használt politikai gyakorlatoknak totalitárius jellege volt. (Pontozódik a megfelelő történelmi tény bemutatása valamint az ok-okozatiságot és a következtetést kifejező szavak használata.) **4 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Írjatok egy, megközelítőleg két oldalas esszét diplomácia a középkorban és az újkor kezdetén témában, figyelembe véve a következőket:

- nevezzétek meg két vetületét egy olyan diplomáciai eseménynek, amelyben részt vettek a románok a XIV. században;
- nevezzetek meg két, a románok által véghezvitt diplomáciai eseményt a XV. századból, és pontosítsatok egy hasonlóságot ezek között;
- mutassatok be egy diplomáciai eseményt, amelyben részt vesz egy vezető a román térségből a XVI. században;
- fogalmazzatok meg egy véleményt a román térség által a XVII–XVIII. században kifejtett diplomáciai tevékenységgel kapcsolatosan, és támasszátok ezt alá egy történelmi érvel.

Figyelem! Pontozódik a megfelelő történelmi nyelvezet használata, az esszé felépítése, az ok-okozati összefüggések kiemelése, a történelmi érv kidolgozása (megfelelő történelmi tény bemutatása, az ok-okozatiságot és a következtetést kifejező szavak használata), a történelmi események megfelelő időrendi/logikai sorrendjének, valamint a terjedelmi követelményeknek a betartása is.